

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave dňa 10.9.2021

Najviac nefrologických pacientov v minulom roku bolo z Košického kraja

Národné centrum zdravotníckych informácií zaznamenalo, že v 2020 vykázalo svoju činnosť 155 nefrologických ambulancií na území Slovenska, pričom ku koncu toho roku poskytli zdravotnú starostlivosť 168 211 pacientom. Najviac nefrologických pacientov bolo z Košického kraja a tvorili 28 737 evidovaných osôb. Naopak, najmenej nefrologických pacientov spadalo do ambulantnej starostlivosti v Bratislavskom kraji (17 800 osôb).

U dospelých pacientov vo veľkej miere prevládali **ochorenia obličiek**, ktoré boli spôsobené **metabolickými** alebo **kardiovaskulárnymi ochoreniami**. Na poškodenia obličiek následkom ochorenia **diabetes mellitus** sa liečilo **33 799 pacientov (771,5 prípadov na 100 000 osôb danej vekovej skupiny)**.

Poškodenie obličiek spôsobené kardiovaskulárnym ochorením - **hypertenziou**, bolo diagnostikované u **23 065 osôb (526,5 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**.

Na **pyelonefritídu**, zápalové ochorenie bakteriálneho pôvodu, sa liečilo **15 929 pacientov (363,6 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**.

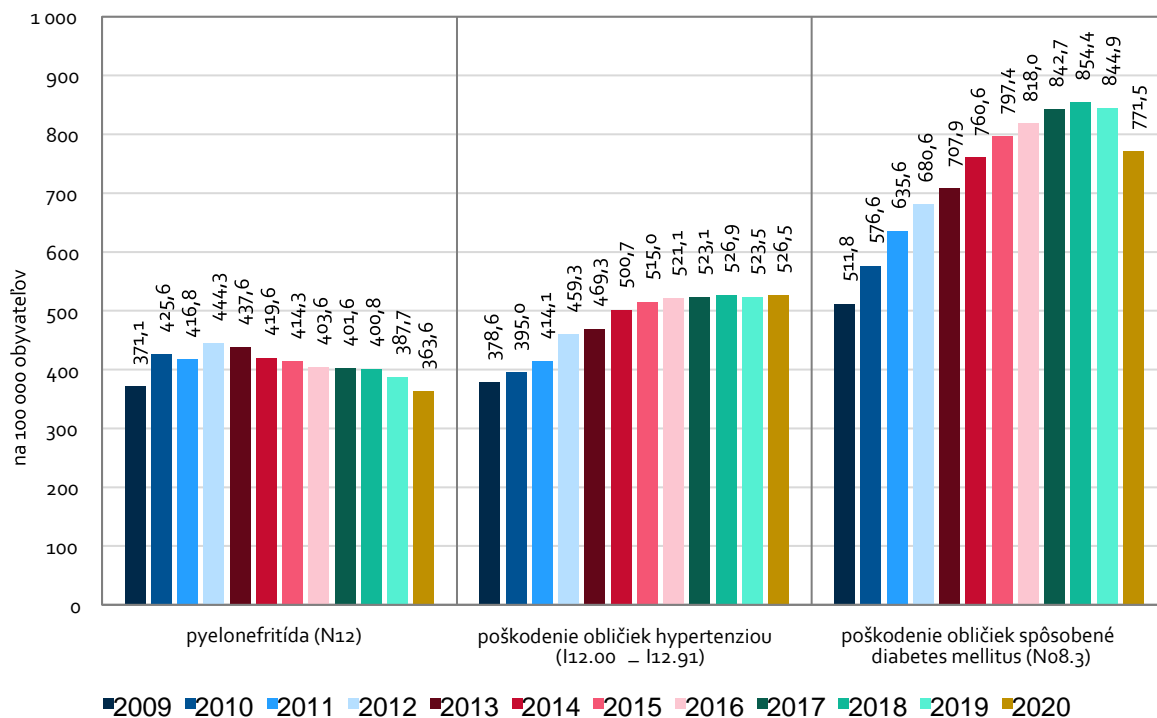
Pacienti v nefrologických ambulanciách, či už **deti** alebo **dospelí**, sa v najvyššej miere liečili na ďalšie nefrologické ochorenia. **U detí od 0 do 18- rokov** to bolo **19 034 pacientov (1 764,1 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**. **Dospelí pacienti** vo veku **devätnásť rokov a viac**, tak isto trpeli **rôznymi nefropatiami (41 061 osôb; v počte 937,3 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**.

U detských pacientov do devätnásteho roku života boli diagnostikované tiež **zápalové ochorenia obličiek**. **Pyelonefritída**, zápalové ochorenie bakteriálneho pôvodu, bola pozorovaná u **6 327 detských pacientov (586,4 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**.

Primárna glomerulonefritída je zápalové ochorenie obličkových glomerulov, ktoré bolo počas roka 2020 diagnostikované u **2 835 detských pacientov (262,8 prípadov na 100 000 obyvateľov danej vekovej skupiny)**.

Pozorovaním vývoja nefrologickej morbidity pri vybraných diagnózach **u dospelých pacientov v rokoch 2009 až 2020** zaznamenáva Národné centrum zdravotníckych informácií najväčší nárast v počte sledovaných osôb pacientov, ktorí sa liečili na **poškodenie obličiek spôsobeným ochorením diabetes mellitus** a to až o **50,7 %** v prepočte na 100 000 obyvateľov. Situácia sa vo vybranom období významne nemenila pri pacientoch sledovaných v súvislosti s **pyelonefritídou**, kde sa eviduje v roku 2020 **pokles vo výške 2 %** oproti roku **2009** v prepočte na 100 000 obyvateľov.

Vývoj počtu sledovaných osôb vo veku 19 rokov a viac podľa vybraných diagnóz, 2009 – 2020

V prípade **detských pacientov** sú najčastejšie sledovaní pacienti pre ochorenie **pyelonefritída**.

V roku 2020 v porovnaní s rokom 2009 sa eviduje pokles sledovaných pacientov o 39,47 % v prepočte na 100 000 obyvateľov.

Ku koncu roku **2020** bolo evidovaných **1 528 osôb** v ambulantnej nefrologickej starostlivosti bez dialyzačného režimu so **zlyhaním obličiek**, ktoré bolo klasifikované ako **5. štádium CKD**. V tomto prípade išlo o **777 žien** a **751 mužov** s nutnosťou nefrologickej terapie následkom obličkového zlyhania. Najviac osôb so zlyhaním obličiek bolo vo veku **70 až 74- rokov (242 prípadov)**. **Zlyhanie obličiek v 5. štádiu CKD** bolo taktiež zistené u **detí od 0 do 4 rokov**, pričom tvorili **12 prípadov** (7 chlapcov; 5 dievčat). **Chronická choroba obličiek klasifikovaná 5. štádiom CKD** v roku **2019** postihovala **30,9 prípadov** na 100 000 obyvateľov Slovenska, zatiaľ čo v roku **2020** to bolo **28 prípadov** na 100 000 obyvateľov Slovenska. Aj napriek poklesu počtu pacientov, dlhodobo pozorujeme stúpajúci trend výskytu tohto ochorenia.

Náhle zlyhanie obličiek bolo **diagnostikované** u **1 864 pacientov** v sledovaní stacionárov, pričom z daného počtu zomrelo **736 osôb**. **Sepsa** alebo aj **septické stavy** boli príčinou **náhleho zlyhania obličiek** u **291 osôb v sledovaní stacionára**, pričom **60,8 %** týchto pacientov zomrelo (**177 osôb**).

V roku 2020 vykázalo činnosť **77 dialyzačných stacionárov** zabezpečujúcich **998 lôžok** pre pacientov od devätnásteho roku života. **Detský dialyzačný stacionár, ktorý vykázal 4 lôžka pre pacientov do devätnásteho roku života** sa nachádzal len v **Bratislavskom kraji**. Dialyzačné stacionáre sa v danom roku starali o **4 563 pacientov** spadajúcich do režimu **pravidelnej**

dialyzačnej liečby (PDL). Pravidelná dialyzačná liečba je postup, ktorý nahrádza funkciu obličiek v prípade, ak dôjde k ich zlyhaniu. **Dialyzačné stacionáre v Košickom kraji** sa starali o najväčšiu skupinu pacientov (**676 osôb**).

Viac ako jedna tretina pacientov (**34,2 %**; v počte **1 560 prípadov**) mala dialyzačnú terapiu indikovanú na základe **chronického poškodenia obličiek**, ktoré spôsobilo ochorenie **diabetes mellitus**. Na základe **primárnej glomerulonefritídy** bolo v režime pravidelnej dialyzačnej liečby **689 pacientov**. Pravidelnú dialyzačnú liečbu podstúpilo **576 pacientov** pre **poškodenia obličiek následkom hypertenzie**.

Z celkového počtu pacientov s pravidelnou dialyzačnou liečbou (**4 563**) v starostlivosti stacionárov, ku koncu roku 2020 bolo **342 osôb** zaradených na transplantačnú čakaciu listinu. V danom roku bola **transplantácia obličky** vykonaná u **120 pacientov**.

Podrobnejšie údaje k tejto téme sú obsiahnuté v štatistických výstupoch zverejnených na http://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy.

O organizácii:

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) - štátna príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR. NCZI je subjekt zodpovedný za realizáciu informatizácie a elektronizácie zdravotníctva v Slovenskej republike.

Postavenie a úlohy NCZI upravuje zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alžbeta Sivá

Hovorkyňa

Národné centrum zdravotníckych informácií

Tel.: 0910 917 444, mail: alzbeta.siva@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk